

Handleiding Ontwikkelprognose van ParnasSys

Copyright © Topicus.Education B.V. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Topicus.Education B.V.

Versie: 4.27

Datum laatste aanpassing: 11-03-2024

Inhoudsopgave

1	Instellen ontwikkelprognose leerling	3
	Prognose op groepskaart	3
2	Overzicht ontwikkelprognose leerling	3
	Welke toetsen worden op het overzicht getoond?	4
3	Uitleg grafiek Ontwikkelingsperspectief	6
	De zwarte lijn	6
	De groene lijn (prognose)	6
	De oranje lijn (80% gerealiseerde prognose)	6
	De samenvatting	6
4	Ontwikkelingsperspectiefanalyse op groepsniveau	7
5	Uitleg Ontwikkelingsperspectiefanalyse	8
	Gekleurde kolom	8
	Kleurgebruik in realisatiekolom	8
	Gemiddelden onder de kolommen	9
	Ontbrekende leerlingen op het overzicht	9

1 Instellen ontwikkelprognose leerling

Waar

Leerling > [leerling selecteren] > Toetsen > Ontwikkelprognose

Hoe

Per schooljaar kun je de ontwikkelprognose instellen, door op het potloodje te klikken.

De prognose stel je in op basis van het (verwachte) leerrendement.

Ontwikkelprognose bewerken

Schooljaar	2019 / 2020
Technisch lezen	100
Spelling	100
Begrijpend lezen	100
Rekenen en wiskunde	100
Overig	100

Ter ondersteuning bieden wij je onderstaande tabel met uitstroomniveaus en geassocieerde leerrendementen.

Niveau	Niveau eind groep 8	Leerrendement	Vervolgonderwijs
E	Tot eind groep 5 (DLE 30)	< 50%	PRO
D	Tot eind groep 6 (DLE 40)	> 50% en < 66%	LWOO/VMBO
C-	Tot eind groep 7 (DLE 50)	> 66% en < 83%	VMBO (basis/kader)
C+	Tot eind groep 8 (DLE 60)	> 83% en < 100%	VMBO gemengd/theorie)
B	Tot een jaar voorsprong (DLE 70)	> 100% en < 117%	HAVO
A(+)	Meer dan een jaar voorsprong	> 117	VWO

Dergelijke uitstroomtabellen worden opgesteld door voormalige regionale verwijzingscommissies (RVC's). De uitstroomtabel van ParnasSys kan enigszins afwijken van de uitstroomtabel van de RVC waar je aan verbonden bent.

Prognose op groepskaart

De ingestelde prognose wordt op de Groepskaart getoond (*Groep* > [groep selecteren] > *Groepskaart* > *Groepskaart*). Zorg dat je de Niet-methodetoetsen in de kolommenkiezer actief hebt. Bij elke getoond niet-methodetoets wordt de prognose getoond.

	CITO TBL
☐ ▲ Naam	P & R
☐ Michel bt Al	100% / >62%
☐ Ariel bt Baarn	100% / >62%

Bijstellingen met betrekking tot de *tussendoelen* kun je aangeven in de plannen.

2 Overzicht ontwikkelprognose leerling

De behaalde toetsresultaten van de leerling kun je opvragen in een grafiek in het overzicht Ontwikkelingsperspectief. In dit overzicht kun je deze toetsresultaten afzetten tegen de ingestelde ontwikkelprognose.

Waar

Ga naar Overzichten > Leerlingvolgsysteem > Niet-methodetoetsen leerling > Ontwikkelingsperspectief

Hoe

Geef aan vanaf welk leerjaar de Prognose VO wilt tonen, of de landelijke lijn getoond mag worden en of je resultatentabel per grafiek wilt weergeven.

Kies vervolgens welke variant van het overzicht je wilt opvragen:

- **Ontwikkelingsperspectief:** dit overzicht toont de ontwikkelingsperspectiefgrafieken per hoofdvakgebied.
- **Per toetsserie:** dit overzicht toont de ontwikkelingsperspectiefgrafieken per toets.
- **Resultaten:** hier vind je de lijst met resultaten, waarop de grafieken zijn gebaseerd.

Belangrijk:

De variant ontwikkelingsperspectief kijkt op twee punten af van de variant per toetsserie:

1. Als je het overzicht Ontwikkelingsperspectief opvraagt, moet je na het selecteren van een leerling, instellen vanaf wanneer je een prognose VO wil berekenen. Met het filter Prognose VO geef je aan of je de resultaten vanaf leerjaar 5 en hoger, leerjaar 6 en hoger of leerjaar 7 en hoger wil meerekenen. In de standaardvariant van het overzicht worden dan alleen de resultaten van dit gekozen filter meegenomen. In de variant *per Toetsserie* worden alle resultaten die een leerling heeft behaald gedurende de schoolloopbaan meegenomen.

2. Het overzicht *ontwikkelingsperspectief* berekent een gemiddelde op basis van alle resultaten binnen het hoofdvakgebied. Als bijvoorbeeld de AVI, de DMT en de Cito technisch lezen worden afgenomen, berekent het overzicht ontwikkelingsperspectief één gemiddelde voor het hoofdvakgebied technisch lezen, op basis van de drie toetsen.

De variant per toetsserie berekent drie losse gemiddelden: één voor de DMT, en één voor de AVI en één voor de Cito technisch lezen.

Welke toetsen worden op het overzicht getoond?

Het overzicht *Ontwikkelingsperspectief* toont de toetsresultaten van toetsen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

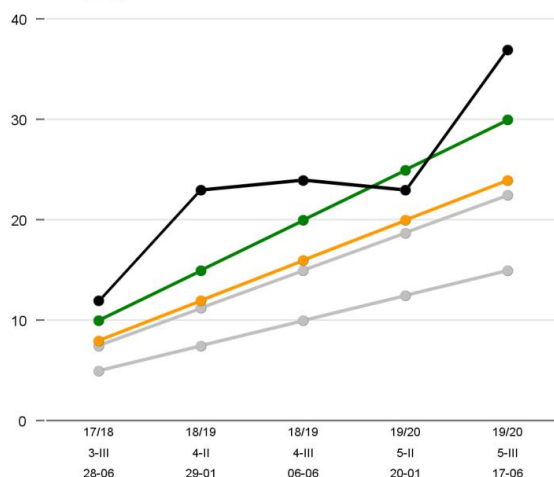
1. **Actieve toetsen:** je ziet uitsluitend resultaten van actieve toetsen. Via *Beheer > Toetsen en vakken: Niet-methodetoetsen* activeer en deactiveer je toetsen.
2. **Telt toets mee?:** je kunt aangeven of een toets wordt meegenomen in het ontwikkelingsperspectief. Ga hiervoor naar *Beheer > Toetsen en Schoolvakken: Niet-methodetoetsen*. Klik op het bewerken-potlood achter een actieve toets. Stel via *Telt mee voor ontwikkelingsperspectief?* In of deze toets in het ontwikkelingsperspectief wordt meegenomen.

Toetsserie Tempo Test Rekenen	
Toetsnaam	1992 +/-xl:lv
Vak	REKENEN/WISKUNDE
Leerjaar	
Periode	
Telt mee voor ontwikkelingsperspectief?	☒
Telt mee voor groepskaart?	☐

3. **DLE-gegevens bekend:** je ziet uitsluitend waarden van toetsgegevens waarbij ook DLE-gegevens bekend zijn.

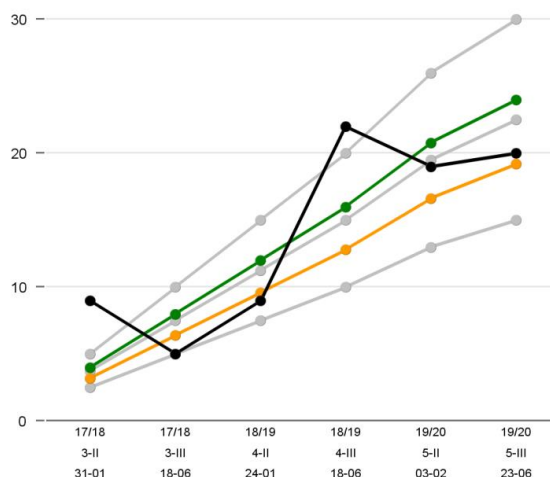
4. **Hoofdvakgebieden:** je ziet uitsluitend waarden van toetsgegevens die behoren bij de vier hoofdvakgebieden.
5. **Prognose bij ontwikkelingsperspectiefanalyse:** in het overzicht *Ontwikkelingsperspectiefanalyse* (via Niet-methodetoetsen groep) worden alleen leerlingen getoond van toetsen uit schooljaren waarvoor een afwijkende prognose is ingevoerd. Via *Leerling* > [leerling selecteren] > *Toetsen* > *Ontwikkelingsprognose* stel je per leerling, per schooljaar, per hoofdvakgebied een prognose in. In het overzicht ontwikkelingsperspectief (via Niet-methodetoetsen leerling) zie je analyses, ongeacht de prognose (dus ook analyses voor leerlingen met een prognose van 100%).

CITO Begrijpend lezen

Schoolj.	Leerj.	LR%	Prognose	Realisatie	Prognose VO
17/18	3	120%	100%	20%	
18/19	4	137%	100%	37%	
19/20	5	108%	100%	8%	HAVO

CITO Rekenen-Wiskunde

Schoolj.	Leerj.	LR%	Prognose	Realisatie	Prognose VO
17/18	3	<115%	80%	<35%	
18/19	4	85%	80%	5%	
19/20	5	70%	80%	-10%	VMBO-BK

LEGENDA

- * DLE met < of >
- DLE-lijn
- Prognose
- Normlijn (80% van prognose)
- 1e lijn: DL-lijn = 100%
- 2e lijn: VMBO-lijn = 75%
- 3e lijn: LWOO-lijn = 50%

SAMENVATTING

Vakgebied	Prognose LR%	Werkelijk LR%	Realisatie prognose	Prognose Eind-DLE
1. Technisch lezen	100%	73%	-28%	44
2. Spelling	100%	102%	2%	61
3. Begrijpend lezen	100%	108%	8%	65
4. Rekenen en wiskunde	80%	70%	-10%	42

3 Uitleg grafiek Ontwikkelingsperspectief

De zwarte lijn

De zwarte lijn geeft de ontwikkeling van de leerling weer. Elk punt toont het gemiddelde DLE die behaald is in de desbetreffende toetsperiode van dat schooljaar.

Deze kun je afzetten tegen **de groene lijn**; deze toont wat de verwachte ontwikkeling zoals is ingestelde in de ontwikkelprognose.

De (zwarte) ontwikkelingslijn van het kind kunt je ook afzetten tegen **de oranje lijn**: de normlijn geeft aan hoe de ontwikkeling van het kind loopt als het 80% van de prognose behaalt.

Onder iedere grafiek zie je een toelichting. Per schooljaar wordt het leerjaar, de DL, het DLE, de prognose en de realisatie van de prognose getoond. De realisatie geeft aan hoeveel procent de leerling van de verwachte prognose heeft behaald. In de bovenstaande linker grafiek zie je bijvoorbeeld:

Schoolj.	Leerj.	LR%	Prognose	Realisatie	Prognose VO
19/20	5	108%	100%	8%	HAVO

Een realisatie van 8% betekent dat 8% meer leerrendement is gerealiseerd dan de verwachte prognose. De prognose was dat een leerling 100% zou halen, terwijl de leerling 108% haalde.

De toelichting (de tabel direct onder de grafiek) is uitgesplitst per schooljaar. Als er meerdere toetsgegevens of prognoses per schooljaar beschikbaar zijn, worden deze gemiddeld. Dit zie je bijvoorbeeld in de grafiek Begrijpend Lezen. Voor schooljaar 19/20 zijn twee toetsresultaten beschikbaar. In de tabel onder de grafiek worden deze toetsresultaten met de daarbij behorende prognoses gemiddeld in één regel voor schooljaar 19/20.

Bij het opvragen van het overzicht kun je aangeven vanaf welk leerjaar je de Prognose VO wilt tonen. Vanaf dat leerjaar wordt ook deze kolom gevuld. Dit advies wordt bepaald op basis van het behaalde leerrendement en de tabel met uitstroomniveaus op pagina 3.

De groene lijn (prognose)

Een leerling moet op de groene lijn of boven de groene lijn scoren. Uiteraard kan een leerling een enkele keer net onder de prognoselijn duiken. Echter, als een leerling op meerdere toetsmomenten onder de (groene) prognoselijn scoort, kan dat een indicatie zijn dat:

- de onderwijsmethode niet aansluit op de leerling.
- de interactie van de leerkracht naar de leerling niet aansluit op de leerling.
- de stimulerende factoren onvoldoende benut zijn.
- het startniveau van de leerling niet correct is ingeschat.
- de doelen te hoog gesteld zijn.
- andere factoren het leerproces van de leerling belemmeren of hebben belemmerd.

Als een leerling steeds boven de prognoselijn scoort, kan dat betekenen dat je jouw verwachting naar boven bij moet stellen.

De oranje lijn (80% gerealiseerde prognose)

De oranje lijn toont hoe hoog de leerling moet scoren, om 80% van de prognose te volbrengen. Als een leerling onder de prognoselijn scoort, kun je de oranje lijn gebruiken. Met de oranje lijn kun je een ruwe schatting maken hoeveel procent een leerling heeft gerealiseerd.

De samenvatting

Als je het overzicht *Ontwikkelingsperspectief* opvraagt, kun je kiezen vanaf welk leerjaar er een prognose VO wordt berekend. De samenvatting die rechtsonder in het overzicht ontwikkelingsperspectief wordt gemaakt, baseert zich dan op de resultaten vanaf het leerjaar dat je

hebt geselecteerd. Vanuit het gemiddelde leerrendement wordt het bijbehorende gemiddelde DLE berekend.

4 Ontwikkelingsperspectiefanalyse op groepsniveau

Het overzicht Ontwikkelingsperspectiefanalyse is bedoeld om de ontwikkelingsperspectieven op groepsniveau te volgen.

Waar

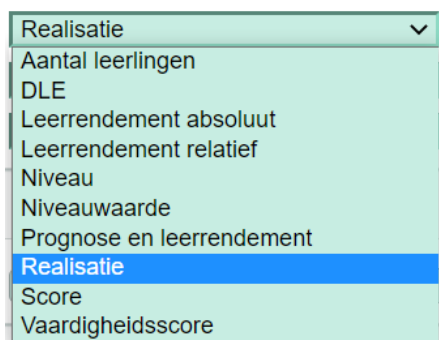
Overzichten > Leerlingvolgsysteem > Niet-methodetoetsen groep > Ontwikkelingsperspectiefanalyse.

Hoe

Geef aan voor groep(en), schooljaren en toetsseries je het overzicht wilt opvragen.

Kies bij Weergave 1 en Weergave 2 welke waarde je wilt tonen en geef bij Variant(en) aan of je Weergave 1 en/of 2 wilt opvragen of Weergave 1 en 2 naast elkaar op één overzicht.

Bij weergave 1 en weergave 2 kun je uit verschillende weergaven kiezen:

De meeste weergaven spreken voor zich, sommigen verdienen toelichting:

- **Leerrendement absoluut:** het verschil tussen DLE en DL, dit is dus het absolute aantal maanden dat een leerling voor- of achterloopt.
- **Leerrendement relatief:** de verhouding tussen DLE en DL. $LR = DLE/DL \times 100\%$. Voorbeeld: een leerling met een DL van 10 maanden en een DLE van 5 maanden, komt dus op een leerrendement van 50% uit.
- **Realisatie:** het verschil tussen het behaalde leerrendement en de ingestelde prognose.
- **Prognose en leerrendement:** dit geeft het *verwachte* leerrendement (de leerrendementprognose) weer en het daadwerkelijk *behaalde* leerrendement.

5 Uitleg Ontwikkelingsperspectiefanalyse

Gekleurde kolom

In de onderstaande voorbeeld is gekozen om *Weergave 1 en 2* op het overzicht te tonen. In de linkerkolom (weergave 1) zie je de realisatie: het verschil tussen het behaalde leerrendement en de ingestelde prognose. Is de realisatie negatief, dan is het behaalde leerrendement lager dan de prognose.

In de rechterkolom zie je de ingestelde prognose en het behaalde leerrendement.

		Leerjaar 5			
Indeling		Per leerjaar			
Toetsen		Per toetsserie			
Periode		Per schooljaar en trimester			
Weergave		Realisatie - Prognose en leerrendement			
		Normering: <-20 rood, -20-0 oranje, 0-20 groen, >20 blauw			
		4. RW			
		RW		RW	
Hoofdvakgebied					
Toetsserie					
Van schooljaartoets		19/20		19/20	
Tot schooljaartoets		19/20		19/20	
Leerjaar		5		5	
Trimester		II		III	
Maand		01		06	
Van datum		13-01-20		17-06-20	
Tot datum		27-01-20		19-06-20	
Van toets		LOVS E3		LOVS E3	
Tot toets		VS M3E3		LOVS M5	
Van onderdeel		Totaal		Totaal	
Tot onderdeel		Totaal		Totaal	
Cheryl Buffinga	5	26	50-76	23	50-73
Kim van Herwijnen	5	-30	50-<20	-33	50-<17
Iris Smit	5	-30	50-<20	-33	50-<17
Rienkje Verspeek	5	-30	50-<20	-20	50-30
Gemiddelde		-16	50-34	-16	50-34
Percentage per niveau					
Realisatie >20		25%		25%	
Realisatie 0-20		0%		0%	
Realisatie -20-0		0%		25%	
Realisatie <-20		75%		50%	
Norm: 80% prognose behaald		25%		25%	

Voorbeeld: bij Cheryl was een prognose van 50% opgesteld. De leerling haalde 76%. Dit zie je in de rechterkolom met *50-76*. De leerling haalt dus meer rendement dan verwacht. De realisatie is $76-50 = 26$, wat je terugziet in de eerste kolom, en is blauw gekleurd.

Bij Rienkje was ook een prognose van 50% opgesteld. De leerling haalde in trimester III (rechter kolom) een leerrendement van 30% en behaalde daarmee de opgestelde verwachting niet. De realisatie is dan $30-50 = -20$ en is oranje gekleurd.

Kleurgebruik in realisatiekolom

De kleuren geven weer in welke mate de leerling de prognose behaalt:

- Rood: realisatie onder de -20.
- Oranje: realisatie van -20 tot 0.
- Groen: realisatie van 0 tot 20.
- Blauw: realisatie van 20 of meer.

Voor alle duidelijkheid: de kleur in dit overzicht is *niet* gebaseerd op de norm van de toets.

Gemiddelden onder de kolommen

Onder de kolom zie je een gemiddelde staan. Bij de linkerkolom zie je bijvoorbeeld -16. Dit getal is de gemiddelde behaalde realisatie. In de meeste ideale situatie ligt de gemiddeld behaalde realisatie tussen 0 en 10.

Houd er rekening mee dat de gemiddelden onder de kolommen niet altijd relevant zijn. Aangezien het gaat om gemiddelden, kunnen zeer hoge realisaties compenseren voor zeer lage realisaties, waardoor de gemiddelde behaalde realisatie op 0 komt. Dit gemiddelde geeft de situatie dus niet goed weer.

Toch kunnen er situaties zijn waarin de gemiddelden zinvol zijn. Zo kan de situatie zich voordoen dat de gemiddelde realisatie tussen de 0 en 10 ligt, maar toch de 80% norm niet wordt gehaald. Dit kan een indicatie zijn van dat er zowel leerlingen zijn die een te hoge prognose hebben als dat er leerlingen zijn die een te lage prognose hebben. Dit geeft aanleiding om te onderzoeken waarom de geschatte prognoses zo afwijken van wat er gerealiseerd wordt.

Als de norm niet wordt behaald, kan dat verschillende oorzaken hebben:

- Er is een correct vastgestelde leerrendementsverwachting, maar elementen als het IQ, de stimulerende en belemmerende factoren of het aanvankelijke niveau zijn niet helemaal correct geschat.
- Er is een correct vastgestelde leerrendementsverwachting, maar het onderwijs heeft onvoldoende aangesloten op de elementen als het IQ, de stimulerende en belemmerende factoren of het aanvankelijke niveau.
- Onverwachte factoren hebben een rol gespeeld (problemen thuis, wisseling van leerkracht, de leerling is ziek geweest).
- De verwachting van het leerrendement is te hoog.
- Et cetera.

Vanuit jouw analyse bepaal je of er ontwikkelingsperspectieven bijgesteld moeten worden.

Als je de eind- en tussendoelen laag inzet, dan haalt men gemakkelijk de 80%-norm. Daarom is onderaan het overzicht een verdeling gemaakt dat toont welk percentages leerlingen hoeveel procent van het gestelde doel heeft behaald.

- De bovenste twee waarden (prognose behaald) tonen welk percentage leerlingen hun eigen doel behaalde.
- De onderste twee waarden tonen welk percentage leerlingen hun eigen doel (net of helemaal) niet behaalde.

Ontbrekende leerlingen op het overzicht

Het overzicht toont alleen resultaten van leerlingen met een afwijkende ontwikkelprognose. Leerlingen met een ontwikkelprognose van 100% worden niet getoond. Sommige scholen willen toch alle leerlingen op dit overzicht zien en stellen de ontwikkelprognose dan in op 99% of 101%.